

ABECEDA

Česká abeceda má 42 písmen:

A, Á, B, C, Č, D, Ď, E, É, Ě, F, G, H, CH, I, Í, J, K, L, M, N, Ň, O, Ó, P, Q, R, Ř, S, Š, T, Ť, U, Ú, Ů, V, W, X, Y, Ý, Z, Ž.

HLÁSKY

Jsou zvukem lidské řeči, z nichž se skládá slovo.

Hlázky rozdělujeme na **samohlázky** a **souhlázky**.

samohlázky

- dlouhé á, é, í, ý, ó, ů, ú
- krátké a, e, i, y, o, u
- dvojhláska ou (v cizích slovech au, eu)

souhlázky

- tvrdé h, ch, k, r, d, t, n
- měkké ž, š, č, ř, c, j, d', t', ň
- obojetné b, f, l, m, p, s, v, z

Seskupením souhlásek a samohlásek je **slabika**.

tvrdé souhlázky - píšeme y *hy, chy, ky, ry, dy, ty, ny*

- v citoslovcích píšeme *chichi, kykyryký*

měkké souhlázky - píšeme i *ži, ši, či, ři, ci, ji, di, ti, ni*

obojetné souhlázky - píšeme y nebo i

SAMOHLÁSKA U, Ú, Ů

ú píšeme

- na začátku slova *účast, úkol, údolí*
- v některých slovech cizího původu *skútr (motorka), túra (výlet), léčebná kúra (ošetření), manikúra (péče o ruce), ocún (květina), pedikúra (péče o nohy), túje (strom), múza (víla), iglú, ragú (jídlo)*
- ve většině citoslovcí *vrkú, hú, cukrú, bú*
- po předponách *účast > zúčastnit, útočit > zaútočit, úrodný > neúrodný*
- po prvních částech složenin *trojúhelník, pravoúhlý*

ů píšeme

- uprostřed domácích slov *slůně, dům*
- na konci slov (pokud nejde o citoslovce) *domů, kůlů*
- v koncovkách pádů podstatných jmen *drátům, komárům*

SPODOBA HLÁSEK

Prizpůsobení výslovnosti jedné nebo více hlásek výslovnosti hlásek okolních.

Spodoba znělosti - znělé se přizpůsobují neznělým a naopak.

Slyšíme **p**, ale píšeme **b**. *dub - duby*

Slovo si řekneme ve tvaru, v němž hlásku poznáme.

d - t *kost - kosti, zahrádka - zahrádek*

d' - t' *chuť - chutě, zed' - zdi*

h - ch *buchta - buchet, druh - druhy*

p - b *hřib - hříby, slupka - slupek*

s - z *mráz - mrazu, prales - pralesy*

š - ž *šiška - šišek, nůž - nože*

v - f *houf - houfy, polévka - polévek*

STAVBA SLOVA

kořen - je část slova, která je stejná u všech slov významově příbuzných

předpona - je ta část slova, která je připojena před kořen a mění význam slova

přípona - je ta část slova, která je připojena za kořen a mění význam slova

koncovka - je ta část slova, která se v jeho různých tvarech mění

předpona + kořen *vý + let, pře + let, do + let*

kořen + přípona *les + ník*

kořen + koncovka *holub + a*

předpona + kořen + přípona *vy + mysl + et*

předpona + kořen + koncovka *po + břez + í*

OBOJETNÉ SOUHLÁSKY

- **b, f, l, m, p, s, v, z**

Po těchto souhláskách píšeme někdy **i / í**, jindy **y / ý**.

Určíme, ve které části **i / í / y / ý** je.

V **předponě vy / vý** píšeme **y / ý**.

V **kořenu** slova píšeme v naprosté většině **i / í**,

jen ve **vyjmenovaných slovech** a slovech s nimi příbuzných píšeme **y / ý**.

V **příponách** píšeme **i / ý** s výjimkou **y** v **příponě slov vyjmenovaných**.

ABECEDA

A a	Á á	B b	C c	Č č	D d	Ď ď
E e	É é	Ě ě	F f	G g	H h	Ch ch
I i	Í í	J j	K k	L l	M m	N n
Ň ň	O o	Ó ó	P p	Q q	R r	Ř ř
S s	Š š	T t	Ť ť	U u	Ú ú	Ů ů
V v	W w	X x	Y y	Ý ý	Z z	Ž ž

u

ú

na začátku slova *účast*
v některých slovech cizího původu *múza,*
iglú, ocún, túra, ragú, skútr, túje
ve většině citoslovcí *vrkú*
po předponách *účast > zúčastnit*

ů

uprostřed domácích slov *slůně*
na konci slov *domů*
v koncovkách podstatných jmen *drátům*

oznamovací věta

Někomu něco oznamujeme.
Na konci věty píšeme tečku.

tázací věta

Na něco se ptáme, tvoříme otázky.
Na konci věty píšeme vždy otazník.

rozkazovací věta

Něco rozkazujeme, přikazujeme, zakazujeme, pobízíme a vyzýváme.
Na konci věty rozkazovací píšeme tečku nebo vykřičník.

přací věta

Něco přejeme.
Na konci věty přací píšeme tečku nebo vykřičník.

vyslovujeme P
píšeme P
(slupka - slupek)

vyslovujeme T
píšeme T
(kost - kosti)

vyslovujeme Ě
píšeme Ě
(chuť - chutě)

vyslovujeme F
píšeme F
(houf - houfy)

vyslovujeme S
píšeme S
(prales - pralesy)
přes, dnes

vyslovujeme Š
píšeme Š
(šiška - šišek)

vyslovujeme CH
píšeme CH
(buchta - buchet)

vyslovujeme **P**
píšeme **B**
(*hřib - hříby*)

vyslovujeme **T**
píšeme **D**
(*zahradka - zahrádek*)
pořád, snad, pokud, hned, odsud

vyslovujeme **Ť**
píšeme **Ď**
(*zed' - zdi*)

vyslovujeme **F**
píšeme **V**
(*polévka - polévek*)

vyslovujeme **S**
píšeme **Z**
(*obvaz - obvazy*)

vyslovujeme **Š**
píšeme **Ž**
(*nůž - nože*)
už, když, až, totiž, poněvadž, též

vyslovujeme **CH**
píšeme **H**
(*druh - druhy*)

Po písmenech h, ch, k, r píšeme většinou tvrdé y, ý (ypsilon).
Ve skupinách dy, ty, ny / dý, tý, ný
píšeme písmena y, ý a vyslovujeme souhlásky d, t, n.

ý

y

Po písmenech ž, š, č, ř, c, j píšeme většinou měkké i, í.
Ve skupinách dí, tí, ni / dí, tí, ní
píšeme písmena i, í a vyslovujeme souhlásky d', t', ň.

í

i